मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयास अनुसरुन दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांसाठी प्रथम राष्ट्रीय न्यायिक वेतन आयोग (शेट्टी आयोग) यांच्या शिफारशींची अंमलबजावणी करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्र. एचसीटी ३००३/(६२)-तीन मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक ०४ जुलै, २००३.

पहा: - १) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दिनांक २१ मार्च, २००२ चा न्यायनिर्णय.

२) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दिनांक २५ नोव्हेंबर, २००२ चा न्यायनिर्णय.

प्रस्ताबना :- रिट याचिका क्र. (सी) १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिकाऱ्यांची संघटना विरुध्द केंद्र शासन व इतर) यामध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशांनुसार, भारत सरकारने, मा. न्यायमूर्ती श्री. के. जगन्नाथ शेट्टी (निवृत्त) यांच्या अध्यक्षतेखाली, दिनांक २१ मार्च, १९९६ रोजी प्रथम राष्ट्रीय न्यायिक वेतन आयोग (शेट्टी आयोग) स्थापित केला. शेट्टी आयोगाने आपला अहवाल दिनांक ११ नोव्हेंबर, १९९९ रोजी केंद्र शासनाकडे सादर केला.

- २. आयोगाची मुख्य शिफारस, दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांच्या वेतनश्रेणी आणि सेवेच्या शर्ती यांमध्ये एकरुपता आणण्याबाबतची होती.
- ३. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने, आपल्या दिनांक २१ मार्च, २००२ च्या न्यायनिर्णयाद्वारे, शेट्टी आयोगाच्या शिफारशी विवक्षित सुधारणा करुन स्वीकारल्या आहेत आणि दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना उच्च वेतनश्रेणी आणि भत्ते देण्याचे निदेश दिलेले आहेत. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने आपल्या दिनांक २५ नोव्हेंबर, २००२ च्या आदेशाद्वारे, दुय्यम न्यायालयाच्या अधिकाऱ्यांना उच्च वेतनश्रेणी आणि महागाई भत्ता देण्याच्या अंमलबजावणीसाठी संबंधित अर्धसंकल्पामध्ये, आवश्यक ती अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्याचे निदेश सर्व राज्यांना आणि संधराज्यांना दिले आहेत.

शासन निर्णय: - मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दिनांक २१ मार्च, २००२ चा न्यायनिर्णय आणि दिनांक २५ नोव्हेंबर, २००२ च्या आदेशान्वये स्पष्ट केल्यानुसार, महाराष्ट्र शासन, याद्वारे, शेट्टी आयोगाने शिफारस केल्याप्रमाणे दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना उच्च वेतनश्रेणी आणि महागाई भत्ता केंद्र शासनाच्या दराने देण्यास मंजूरी देत आहे. सदर उच्च वेतनश्रेणी पुढीलप्रमाणे आहे:-

अ. क्र.	पदनाम	सुधारित वेतनश्रेणी
		(रुपये)
(एक)	दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ	९०००-२५०-१०७५०-३००-१३१५०-३५०-१४५५०
	स्तर)	
(दोन)	दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ	१०७५०-३००-१३१५०-३५०-१४९००
	स्तर) (पहिला टप्पा आश्वासित	
	प्रगतीगट टप्पा)	
(तीन)	दिवाणी न्यायाधीश (वरीष्ठ	१२८५०-३००-१३१५०-३५०-१५९५०-४००-१७५५०
	स्तर) [दिवाणी न्यायाधीश,	
	कनिष्ठ स्तर या पदासाठी दुसरा	
	आश्वासित प्रगतीगट टप्पा]	
(चार)	दिवाणी न्यायाधीश (वरीष्ठ	१४२००-३५०-१५९५०-४००-१८३५०
	स्तर) [पहिला आश्वासित	
	प्रगतीगट टप्पा]	
(पाच)	जिल्हा न्यायाधीश (प्रवेश स्तर)	१६७५०-४००-१९१५०-४५०-२०५००
	+ {दिवाणी न्यायाधीश (वरीष्ठ	
	स्तर) यासाठी [दुसरा	
	अश्वासित प्रगतीगट टप्पा]}	
(सहा)	जिल्हा न्यायाधीश	१८७५०-४००-१९१५०-४५०-२१८५०-५००-२२८५०
	(निवड श्रेणी)	
(सात)	जिल्हा न्यायाधीश	२२८५०-५००-२४८५०
	(अधिकालिक वेतनमान)	

- २. उच्च वेतनश्रेणीनुसार वेतन आणि केंद्र शासनाच्या दराप्रमाणे सुधारित महागाई भत्ता दिनांक १ जुलै, २००२ पासून लागू करण्यात येऊन, तो रोखीने, देण्यात यावा
- ३. हा शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या आत उच्च न्यायालयाकडे पोहोचावेत यासाठी शासन निर्णयाच्या संबंधातील विकल्प या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या (जोडपत्र "एक") नमुन्यात लेखी स्वरुपात भरुन देण्यात यावेत.
- ४. भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २३५ नुसार दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांवर नियंत्रण ठेवण्याचे अधिकार उच्च न्यायालयास आहेत. सबब मा सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांचे दिनांक ०१.०७.१९९६ या अंगलबजावणीच्या दिनांकापासून प्रत्यक्ष निश्चित करावयाचे सुधारीत उच्च वेतनाचे आणि सुधारित महागाई भत्त्याचे आदेश उच्च न्यायालय, मुंबई हे प्रथम राष्ट्रीय न्यायिक वेतन आयोगाचा (शेट्टी आयोग) अहवालातील खंड-तीन मधील पृष्ठ क्रमांक ९८८-८९ वरील परिच्छेद १५.८७ व १५.८८ मधील सूत्रानुसार निर्गमित करतील.

- ५. यासाठी होणारा खर्च, २००३-०४ या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- ६. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २९२/२००३/सेवा-नऊ, दिनांक ६ जून, २००३ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

्रिखा सिंग) कार्यासन अधिकारी

प्रत रवानाः-

प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई (पत्राने) महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपुर अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई संचालक, लेखा व कोषागार, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई प्रमुख्य न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपूर / औरंगाबाद मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था,नागपूर सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी धर्मादाय आयुक्त, मुंबई वित्त विभाग, सेवा-९ सर्व मंत्रालयीन विभाग विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने निवड नस्ती.

(शासन अधिसूचना, विधि व न्याय विभाग क्र.एचसीटी ३००३/(६२)-तीन, दिनांक ४ जूसे २००३ चे जोडपत्र)

जोडपत्र - एक विकल्पाचा नमुना

ર .	(अ) अधिका-याचे नाव *श्री./श्रीमती/कुमार(री)
	(अ) धारण केलेले पदकायम
	स्थानापन्न
	(क) विद्यमान श्रेणी रु
	(इ) सुधारित श्रेणी रु
	(ई) कार्यालयाचे नाव
₹.	मी, *श्री./श्रीमती/कुमार(री)या द्वारे :
410 stat \$54 sap sap sat \$1	* १ जुलै, १९९६ पासून सुधारित वेतनश्रेणीची निवड करतो/करते.
	4 4
n	* मी धारण करीत असलेल्या पदाची विद्यमान श्रेणी पुढीलप्रमाणे चालू ठेवण्याची
निव	ड करतो/करते.
	* माझ्या पुढीलवेतनवाढीच्या तारखेपर्यन्त
	* माझे वेतन रु पर्यन्त वाढवणा-या माझ्या
	नंतरच्या वेतनवाढीच्या तारखेपर्यन्त
	* मी पद रिक्त करेपग्रन्त किंवा विद्यमान श्रेणीत वेतन घेण्याचे बंद
	करेपर्यन्त
₹.	हा विकल्प अंतिम असून त्यामध्ये ह्या तारखेनंतर सुधारणा करण्यात येणार नाही.
ठिकाप	गः सही
दिनांव	5 :
	नाव
1149-446 146 <u>8-448 146</u> 1 34	(कार्यालयाने भरावयाचे)
प्रमाणि	ात करण्यात येते की, <u>कायम</u>
	स्थानापत्र
पद ध	रण करीत असलेल्या *श्री./श्रीमती/कुमार(री)
	हा विकल्प, यथोचितरित्या स्वाक्षरीसह व विहित दिनांकापूर्वी मला सादर केला आहे.
ठिकाप	ग : सही
दिनांव	र : नाव
	कार्यालय प्रमुख

कंद्र शासनाच्या आदेशानुसार दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना महागाई भत्त्यांतील मूळ वेतनाच्या ५०% एवढा महागाई भत्ता मूळ वेतनामध्ये विलीन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-२००४/८१३/(१००)-तीन मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : ११ ऑक्टोबर, २००४.

पहा: विधि व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-एचसीटी-३००३/(६२)-तीन, दिनांक ४ जुलै, २००३.

प्रस्तावना- मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्याय निर्णयास अनुसरुन दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांसाटी प्रथम राष्ट्रीय न्यायिक वेतन आयोग (शेट्टी आयोग) यांच्या शिफारशींची अमलबजावणी करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक ४ जुलै,२००३ निर्गमित करण्यात आला. अमलबजावणी करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक ४ जुलै,२००३ निर्गमित करण्यात आला. सदर शासन निर्णयानुसार दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना केंद्र शासनाच्या दराप्रमाणे महागाईभत्ता देण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने, वित्त मंत्रालयाच्या क्रमांक १०५/१/२००४/आयसी, दिनांक १.३.२००४ च्या ज्ञापनान्वये केंद्र शासकीय कर्मचाऱ्यांना क्रमांक १०५/१/२००४/आयसी, दिनांक १.३.२००४ च्या ज्ञापनान्वये केंद्र शासकीय कर्मचाऱ्यांना महागाई भत्ताच्या ५०% महागाई भत्ता, त्याच्या मूळवेतनात दिनांक १.४.२००४ पासून विलीन करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना केंद्र शासनाच्या उपरोक्त निर्णयानुसार मूळवेतनाच्या ५०% एवढा महागाईभत्ता मूळ वेतनामध्ये विलीन करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय- शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की, दिनांक १.४.२००४ पासून दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना त्यांच्या मूळवेतनावर देय असणाऱ्या एकूण महागाई भत्त्यापैकी मूळवेतनाच्या ५०% एवढा महागाईभत्ता मूळ वेतनामध्ये विलीन करण्यात यावा. त्याबाबतची कार्यवाही खालीलप्रमाणे करण्यात यावी.

दिनांक १.४.२००४ रोजी दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना न्यांच्या मूळ वेतनाच्या ६१% एवढा महागाईभत्ता सद्या अनुझेय आहे. तेव्हा दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्याचे वेतनपत्रक तयार करताना न्यांच्या मूळ वेतनाच्या ५०% एवढा महागाईभत्ता त्यांच्या मूळवेतनामध्ये दिनांक १.४.२००४ पासून विलीन करण्यात यावा. मात्र तो वेतनपत्रकामध्ये प्रत्यक्षात मूळवेतनामध्ये न दर्शविता महागाई वेतन [Dearness Pay (DP)] म्हणून स्वतंत्रपणे प्रत्यक्षात यावा. सदर महागाई वेतन [Dearness Pay (DP)], वेतनावरील भन्ने संयुक्त बदली दर्शविण्यात यावा. सदर महागाई वेतन [Dearness Pay (DP)], वेतनावरील भन्ने संयुक्त बदली अनुदान (Transfer grant), शासकीय निवासस्थानाचे अनुज्ञप्ती शुल्क (Licence Fee) C.G.H.S. ची मासिक वर्गणी, भविष्य निवांह निधी वर्गणी आणि अनुज्ञेय भन्त्यांच्या परिगणनेसाठी मूळ वेतनामध्ये विलीन केल्याचे गृहीत धरुन त्याप्रमाणे परिगणना करण्यात यावी. तथापि, सदर महागाई वेतन [Dearness Pay (DP)] हा रजा प्रवास सवलतीसाठी (L.T.C.) किंवा दौन्यावर महागाई वेतन [Dearness Pay (DP)] हा रजा प्रवास सवलतीसाठी (L.T.C.) किंवा दौन्यावर

असताना किंवा बदली झाली असल्यास देय होणाऱ्या प्रवासभत्ता/दैनिकभत्ता (T.A./D.A.) अथवा शासकीय निवासस्थानाची अनुज्ञेयता ठरवितांना विचारार्थ घेण्यात येऊ नये. या बार्बीच्या परिगणनेसाठी संबंधित न्यायिक अधिकारी यांचे फक्त मूळवेतन विचारार्थ घेण्यात यावे.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ५६१/२००४/सेवा-९, दिनांक ८.२०.२००४ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(नं. म. शिंदे) अवर सचिव

प्रत रवाना:-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने), प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने), महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुत्रेयता), महाराष्ट्र, मुंबई, महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर, महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई, महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई, निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई, संचालक, लेखा व कोषागार,मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई, मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपूर / औरंगाबाद, मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई, सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर, सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, धर्मादाय आयुक्त, मुंबई, विन विभाग, सेवा-९, सर्व मंत्रालयीन विभाग, विधि व न्याय विभागातील सर्व **गाखा व कार्या**सने, निवड नस्ती

माः सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्याय निर्णयानुसार दिनांक १.७.१९९६ पूर्वी व दिनांक १.७.१९९६ नंतर सेवानिवृत्त झालेल्या दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना शेट्टी वेतन आयोगाने मंजूर केलेल्या सुधारित वेतनश्रेणीनुसार सेवा निवृत्तीवेतन देण्याबाबतः

महाराष्ट्र शासन विधि व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्र.सेनिवि १००५/११८८/प्र.क्र.२०१/का.तीन, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,दिनांक क्रेट सप्टेंबर, २००५.

- **पहा-** १) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा रिट याचिकामधील १०२२//१९८९ मधील, दिनांक २१.३.२००२ चा न्याय निर्णय,
 - २) विधी व न्याय विभाग,शासन निर्णय क्र.एचसीटी ३००३/प्र.क्र.६२/का.३, दिनांक ४.७.२००३.
 - ३) कर्नाटक शासनाकडील दिनांक ४.२.२००४ ची विशेष पत्रिका भाग-१ क्र.११
 - ४) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दिनांक ८.४.२००४ चा न्याय निर्णय
 - ५) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दिनांक १७.१.२००५ चा न्याय निर्णय,

प्रस्तावना- रिट याचिका क्रमांक १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिकाऱ्यांची संघटना विरुध्द केंद्र शासन व इतर) यामध्ये मा सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ८.४.२००४ रोजी सर्व राज्य शासनांना न्यायिक अधिकाऱ्यांसाठी कर्नाटक सेवानिवृत्ती योजनेला प्रमाणभूत (model) ठेवून याबाबत आदेश निर्गमित करण्याचे निदेश दिलेले आहेत् व त्यानुसार मा सर्वोच्च न्यायालयाने त्यांच्या दिनांक १७.१.२००५ च्या न्यायनिर्णयान्त्रये सदर बाबतची अमलबजावणी त्वरीत करण्याचेही निदेश सर्व राज्यांना दिले आहेत.

शासन निर्णय: सर्वोच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र. १०२२/१०८९ मध्ये दिलेल्या निर्णयास अनुसरुन कर्नाटक शासनाने त्यांच्या दिनांक ४.२.२००४ च्या विशेष पत्रिका भाग-१ या निर्णयामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे दि. १.७.१९९६ पूर्वी व त्यानंतर सेवानिवृत्त झालेल्या न्यायिक अधिका-यांना शेट्टी आयोगाच्या शिफारशीप्रमाणे सुधारीत सेवानिवृत्ती वेतन व इतर तत्सम लाभ देण्याबाबत जे आदेश निर्गमित केले आहेत त्याच धर्तीवर महाराष्ट्र राज्यातील न्यायिक अधिका-यांना शेट्टी आयोगाच्या सुधारीत वेतनश्रेणीनुसार खाली नमूद केलेल्या तपशिलानुसार सेवानिवृत्तीवेतन व तत्सम लाभ लागू करण्यास शासन मंजूरी देत आहे.

२ दिनांक १.७.१९९६ नंतर निवृत्त झालेले न्यायिक अधिकारी :-

 संपूर्ण निवृत्तीवेतन मिळण्यासाठी सध्याचे प्रचलीत नियमानुसार प्रस्तावित असणारा किमान सेवाकालावधी पुढील आदेश होईपर्यन्त कायम ठेवण्यात येत आहे. २) संपूर्ण सेवानिवृत्तीवेतनाचा लाभ मिळण्यासाठी किमान ३३ वर्षाचा सेवाकालावधी आवश्यक आहे.

३) निवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्यांने अर्जित केलेले शेवटचे वेतन हे निवृत्त्वेतनाची खंकम ठरविण्यासाठी प्रमाणभूत मानले जाईल. राज्य सरकारचे निवृत्ती वेतनं नियम हे निवृत्ती वेतनाच्या परिगणनेसाठी लागू राहलीलः

४) निवृत्ती वेतनाच्या अंशराशीकरणाची मर्यादा निवृत्तीवेतनाच्या ५०%

इतकी राहील.

५) निवृनीवेतन पुनःस्थापित करण्यासाठी १५ वर्षाचा कालावधी निश्चित करण्यात आलां आहे.

६) कमाल निवृत्तीवेतनावर मर्यादा राहणार नाही.

७) मृत्युनंतर मिळणारे सेबा उपदान व निवृत्तीने मिळणारे सेवा उपदान राज्य शासनाच्या नियमाप्रमाणे राहील.

८) कार्टुबिक निवृत्तीवेतन राज्य शासनाने केलेल्या नियमानुसार निश्चित करण्यात

दिनांक १.७.१९९६ रोजी अथवा त्यापूर्वी सेवानिवृत्त झाले आहेत अथवा जे सेवेत असताना मृत्यु पावले आहेत असे न्यायिक अधिकारी -

- १) दिनांक १.७.१९९६ रोमीचे मूळ निवृत्तीवेतन/ कौटुंविक निवृत्तीवेतन अनुरोय असेल.
- २) महागाई भत्ता जो महाराष्ट्र शासनाच्या वित्त विभागाने शासन निर्णय क्रमांक निमवा-१०९९/३०५/सेवा-४, मंत्रालय, मुंबई, दिनांक १५,१९,१९९९ अन्वये देय टर्विला आहे, तो देण्यात येईल.
- ३) निवृत्तीवेतनात अथवां कौटुंबिक निवृत्तीवेतनात वेळोवेळी करण्यात आलेल्या वाही अनुरूप असतील.
- हा शस्त निर्णय दिनांक १.७.१९९६ पासून पूर्वलक्षी प्रभावाने अमलात येईल व तो दिनांक १.७.१९९६ पूर्वी, सेवानिवृत्त झालेल्या तसेच सेवेत असताना, मृत झालेल्या अशा सर्व न्यायिक अधिकाऱ्यांना लागू राहील.
- दिनांक १.७.१९९६ पूर्वी व नंतर सेवानिवृत्त झालेल्या अथवा जे सेवेत असताना मृत्यु पावले आहेत अशा न्यायिक अधिकाऱ्यांना सुधारित निवृत्तीवेतन आणि तद्विषयक इतर आर्थिक लाभ देण्यासाठी होणारा रुपये २०,९६,७७४/- इतका खर्च जुलै, २००५ च्या विधीमंडळ अधिवेशनात लाक्षणिक पूरक मागणीद्वारे राज्य विधीमंडळाच्या निदर्शनास आणला होता. सदरह् खर्च मागणी क्रमांक जी-६, २०७१ निवृत्ती वेतन व इतर सेवा निवृत्ती लाभ, १०६-उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांबाबत निवृत्ती वेतनाविषयक खर्च भारित (००) (०१) उच्च न्यायालयांच्या न्यायाधीशांचे निवृत्तीवेतन व इतर सेवा निवृत्ती लाभ

(२०७१ ०२४ ८) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालण्यात येऊन तो सन २००५-०६ या वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यांवा.

७. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १८२/०५, दिनांक ८.९.२००५ व अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३९७/०५/व्यय-६, दिनांक१६.९.२००५ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यणल यांच्या आदेशानुसार व नांबाने,

270 मण्यलाकः (स. घ. रत्नाकर) २४-६-'०५ सह सबिव

प्रत रवानाः-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (प्रताने), प्रबंधक, उप्प न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने), महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई, महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुजेयेता), महाराष्ट्र, नागपूर, महालंखापाल-एक, (लंखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई, महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई, निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई, संचालक, लेखा व कोषागार,मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई, अध्यक्ष, औद्योगिक न्यायालय व अध्यक्ष महकारी न्यायालय, महाराष्ट्र राज्य अध्यक्ष. मोटार अपघात न्यायालय,मुंबई मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंविक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपुर / औरंगावाद, मुख्य न्यायाधीश. लघ्वाद न्यायालय, मुंबइं, सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर, सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, धर्मादाय आयुक्त, मुंबई, वित्त विभाग, सेवा-९, सर्व मंत्रालयीन विभाग, विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने, निवड नस्ती

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्याय निर्णयानुसार दिनांक १.७.१९९६ पूर्वी व दिनांक १.७.१९९६ नंतर संवानिवृत्त झालल्या दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकान्यांना शंट्टी वेतन आयोगाने मंजूर केलेल्या सुधारित वेतनश्रेणीनुसार सेवा निवृत्तीवेतम देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन विधि व न्याय विभाग, भुध्वीपन्नक क्र.सेनिवि १००५/११८८/प्र.क्र.२०१/का.तीन, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,हिनांक १५ ऑक्टोबर, २००५.

पहा- विधी व न्याय विभाग,शासन निर्णय क्र. सेनिबि १००५/१९८८/ प्र.क.२०१/ का.तीन. दिनांक २८.९.२००५.

अन्यीपत्रकः उपरोक्त दिनांक २८/९/२००५ च्या शासन निर्णसातील परिच्छेद क्र. ३ मधील अनु. क्र. ३ नंतर खालीलप्रमाणे वाचावे.

- 6) वरील सर्व घटकांचा एकत्रितपणे सुधारित निवृत्तीवेतन ठरविण्यासाठी विचार केला असता, ज्या न्यायिक अधिकाऱ्याची सेवा पूर्ण निवृत्तीवेतन मिळण्याइतक्या कालावधीची झाली आहे, अशा न्यायिक अधिकाऱ्याचे निवृत्तीवेतन त्याने निवृत्तीच्यावेळी धारण केलेल्या पदासाठी देय असणाऱ्या सुधारित वेतनाच्या ५० टक्के पेक्षा कमी असू नये. ज्या न्यायिक अधिकाऱ्यांचा सेवा कालावधी पूर्ण सेवानिवृत्ती वेतन मिळण्यास आवश्यक तितका झाला नसेल, अशा न्यायिक अधिकाऱ्यांना त्याच्या सेवा कालावधीच्या प्रमाणात निवृत्तीवेतन देय होईल.
- ५) महागाई भत्त्याचा दर सेवेल असणाऱ्या न्यायिक अधिकाऱ्याप्रमाणे अनुज्ञेय राहीलः

तसेच परि. ४ मध्ये खालील मजकूर अंतर्भूत करण्यात येत आहे.

सेवानिवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्यांना/ कुटुंब निवृत्तीवेतन धारकांता या आदेशानुसार द्यावयाचे सर्व सुधारित निवृत्तीवेतनविषयक लाभ देणेबाबत, विन विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक-सेनिवे-१०९९/ ३०३/सेवान४,दिनांक १५ नोव्हेंबर १९९९ मधील सूचनानुसार आवश्यक कार्यवाही उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी सत्वर करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशमनुसार व नांवाने,

275070 207191 (स. म. रखाकर) 75-70-04.

प्रत रवानाः-महाप्रविध्का, उच्च न्यायालयः, मुनर्ह (पत्राने),

प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने), महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुजेयता), महाराष्ट्र, मुंबई, महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर, महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई, महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई, निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई, संचालक, लेखा व कोषागार,मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई, अध्यक्ष, औद्योगिक न्यायालय व अध्यक्ष सहकारी न्यायालय, महाराष्ट्र राज्य अध्यक्ष, मोटार अपघान न्यायालय,मुंबई मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, कौदुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / मागपूर / औरंगाबाद, मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई, मवं जिल्हा व सत्र न्यायाधीण, संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर, सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, धर्मादाय आयुक्त, मुंबई, वित्त विभाग, सेवा-९. सर्व मंत्रालयीन विभाग, विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने, निवड नम्ती

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयास अनुसरुन दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना वेतना व्यतिरिक्त भत्ते देण्याबाबतः

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-२००६/४१६(१९)/का. तीन मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : १६ ऑगस्ट, २००६.

पहा:

१) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दिनांक २१ मार्च २००२ चा न्यायनिर्णय.

२) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- एचसीटी-३००३/(६२)/तीन, दिनांक ४ जुलै, २००३.

३) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- एचसीटी-२००३/(१३८)/तीन, दिनांक २३ जुलै,२००४.

४) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दि. ७.२.२००६ चा न्यायनिर्णयः

प्रस्तावना - रिट याचिका क्र. (सी) १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिका-यांची संघटना विरुध्द केंद्र शासन व इतर) मध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक २१.०३.२००२ रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णयास अनुसरुन दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना उच्च वेतनश्रेणी व केंद्र शासनाच्या दराप्रमाणे महागाई भत्ता देण्याबाबत शासन निर्णय दि.४जुलै,२००३ रोजी निर्गमित करण्यात आला. सदर न्यायनिर्णयात दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना वेतनाव्यतिरिक्त इतर विविक्षित भत्ते / सुविधा प्रदान करण्याबाबतचेही निदेश मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेले आहेत. त्यास अनुसरुन काही भत्ते / सुविधा देण्यासंदर्भात शासन निर्णय दि. २३ जुलै, २००४ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे.

शेट्टी आयोगाच्या शिफारशी अंमलात आणण्यासाठी दिनांका संबंधात आणि न्यायाधीशांची संख्या, आतिथ्यभत्ता, घरगडी, वैद्यकीय भत्ता यांसारख्या इतर शिफारशींचा फेरिवचार करण्यासाठीचे निदेश मिळविण्यासाठी केंद्र शासनाने I.A.क्र.११०/२००२ चा अर्ज मा. सर्वोच्च न्यायालयासमोर सादर केला. सदर प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ७.२.२००६ च्या न्यायनिर्णयान्वये नोव्हेंबर १९९९ पासून भत्ते/ सुविधा देणेबाबत तसेच वैद्यकीय सुविधा,आतिथ्यभत्ता आणि वीज व पाणी आकार याबाबत निदेश दिलेले आहेत. त्या अनुषंगाने वरील सुविधा / भत्ते राज्यातील दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय: मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या उपरोक्त न्यायनिर्णयास अनुसरुन राज्यातील दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना पुढील भत्ते व सुविधा नोव्हेंबर, १९९९ पासून देण्याबाबत शासन या द्वारे मंजूरी देत आहे. **१. (अ)** <u>आतिथ्य भत्ताः</u> आतिथ्य भत्ता हा अतिथ्याप्रित्यर्थ खर्च होणीर असल्याने तो करमुक्त असावा अशी शिफारस करताना शेट्टी वेतन आयोगाने तो खालीलप्रमाणे देण्याची शिफारस केली आहे.

अ.क्र.	न्यायाधीशांची वर्गवारी	दरमहा रुपये	
१	जिल्हा न्यायाधीश	रु. १,०००/-	
२	दिवाणी न्यायाधीश (व.स्त.)	रु. ७५०/-	
3	दिवाणी न्यायाधीश (क.स्त.)	₹. 400/-	

- (ब) <u>वैद्यकीय भत्ता</u>:- न्यायिक अधिका-यांना सर्वसाधारण गरज म्हणून दरमहा रु. १००/- एवढा वैद्यकीय भत्ता त्यांना मिळणा-या वैद्यकीय सुविधांसह रोखीने देण्यात यावा.
- (क) <u>वीज व पाणी आकार</u>:- न्यायिक अधिका-यांना वीज आकाराच्या दरमहा प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५०% रकमेची प्रतिपूर्ती रु. ७००/- च्या मर्यादेत व पाणी आकाराच्या दरमहा ५०% प्रत्यक्ष रकमेची प्रतिपूर्ती रु. ३००/- च्या मर्यादेत करण्यात यावी.

सदर बाबतची प्रतिपुर्ती न्यायिक अधिका-यांना त्यांनी सदर देयकाची रक्कम भरल्याबाबतच्या पावत्या सादर केल्यानंतर त्यांच्या नियंत्रक अधिका-याने प्रत्येक तिमाहीनंतर द्यावी.

- २. सदर भत्ते व सुविधा यासाठी होणारा रुपये १७,५६,४०,३०१/- (सतरा कोटी छप्पन्न लाख चाळीस हजार तीनशे एक फक्त) एवढा खर्च सन २००६-२००७ या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यांत यावा.
- ३٠ सदर खर्च हा विधि व न्याय विभागाच्या अर्थसंकल्पीय नियंत्रणाखालील न्यायिक अधिकाऱ्यांसाठी होणारा खर्च आहे. इतर मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्या नियंत्रणाखालील न्यायिक अधिकाऱ्यांसाठी होणाऱ्या खर्चाची तरतूद स्वतंत्रपणे करावयाची आहे.
- **४.** हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५०६/२००६/व्यय-६, दिनांक १६.८.२००६ अन्वये निर्गमित करण्यांत येत आहे.

प्रत रवानाः-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने) महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपूर / औरंगाबाद मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी धर्मादाय आयुक्त, मुंबई वित्त विभाग, व्यय-६ सर्व मंत्रालयीन विभाग विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने /निवड नस्ती.

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-३००५/२३००(३२१)/का. तीन मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : १७ ऑगस्ट, २००६.

पहा:

- १) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा रिट याचिका क्र. १०२२/१९८९ मधील दिनांक २१ मार्च २००२ चा न्यायनिर्णय.
- २) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दि. ८/४/२००४ व दि. १७/१/२००५ चा न्यायनिर्णय.
- 3) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- सेनिवे-१००५/११८८/ प्र.क्र.२०१ का.तीन, दिनांक २८ सप्टेंबर, २००५ व शुध्दिपत्रक दिनांक १५ ऑक्टोबर, २००५.

४) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- एचसीटी-२००३/(१३८)/तीन, दिनांक २३ जुलै,२००४.

५) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दि. ६.१२.२००५ व दि. ७/२/२००६ चा न्यायनिर्णय

प्रस्तावना - रिट याचिका क्र. १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिका-यांची संघटना विरुध्द केंद्र शासन व इतर) मध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ८.४.२००४ रोजी सर्व राज्य शासनांना न्यायिक अधिका-यांसाठी कर्नाटक राज्य शासनांने निर्गमित केलेल्या सेवानिवृत्ती योजनेला प्रमाणभूत मानून आदेश निर्गमित करण्याचे निदेश दिलेले होते. त्यानंतर दि.१७/१/२००५ च्या न्यायनिर्णयान्वये सदर बाबतची अंमलबजावणी त्वरीत करण्याबाबतचे निदेश दिलेले होते. त्यास अनुसरुन शासन निर्णय दिनांक २८ सप्टेंबर, २००५ व शुध्दीपत्रक दिनांक १५ ऑक्टोबर, २००५ निर्गमित करण्यात आले आहे. त्यानंतर मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-यांना नोकरभत्ता व वैद्यकीय भत्ता हे भत्ते दि. १/११/१९९९ पासून देण्याबाबत दि. ६/१२/२००५ व दि. ७/२/२००६ च्या न्यायनिर्णयात निदेश दिलेले आहेत.

शासन निर्णय: मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या उपरोक्त न्यायनिर्णयास अनुसरुन सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-यांना खालीलप्रमाणै भत्ते दिनांक १/११/१९९९ पासून देण्याबाबत महाराष्ट्र शासन या द्वारे मंजूरी देत आहे.

अ) <u>नोकरभत्ताः-</u> प्रत्येक सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-याला रु. १,२५०/- एवढा नोकरभत्ता, त्यांनी त्या विषयीचा दाखला दाखल केल्यानंतर देण्यात यावा.

सदर भत्ता सेवानिवृत्ती वेतनाबरोबर द्यावयाचा असल्याने सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-याने निवृत्तीवेतन घेताना सदर दाखला दाखल करावा.

ब) वैद्यकीय भत्ता :- सर्व निवृत्त न्यायिक अधिका-यांना दरमहा रु. १००/- एवढा निश्चित वैद्यकीय भत्ता त्यांच्या दैनंदिन वैद्यकीय गरजा भागविण्यासाठी देण्यात यावा.

- २. सदर भत्ते अदा करण्यासाठी होणारा रु.५,३४,६०,०००/- (रु. पाच कोटी, चौतीस लाख, साठ हजार फक्त) एवढा खर्च सन २००६-२००७ या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- **४.** हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५०७/२००६, व्यय-६, दिनांक १६/८/२००६ अन्वये निर्गमित करण्यांत येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने, 270 मण राजा व्यापाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने, (स.म.रत्नाकर) १७/८। ०५, शासनाचे सह सचिव

प्रत रवानाः-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने) महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपुर महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई **भ्रं**चालक, लेखा व कोषांगार, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई अध्यक्ष, औद्योगिक न्यायालय व अध्यक्ष सहकारी न्यायालय, महाराष्ट्र राज्य, अध्यक्ष, मोटार अपघात न्यायालय, मुंबई. मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपुर / औरंगाबाद मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी धर्मादाय आयुक्त, मुंबई वित्त विभाग, व्यय-६ सर्व मंत्रालयीन विभाग विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने /निवंड नस्ती.

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्याय निर्णयानुसार दिनांक १.७.१९९६ पूर्वी व दिनांक १.७.१९९६ नंतर सेवानिवृत्त झालेल्या दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना शेट्टी वेतन आयोगाने मंजूर केलेल्या सुधारित वेतनश्रेणीनुसार सेवा निवृत्तीवेतन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन विधि व न्याय विभाग,

शुध्दीपत्र क्र.(२) क्रमांक:- सेनिवि १००५/११८८/प्र.क्र.२०१/का.तीन, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक 2 ६ डिसेंबर, २००६.

- पहा- १) विधी व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्र. सेनिवि १००५/११८८/ प्र.क्र.२०१/ का.तीन, दिनांक २८.९.२००५.
 - २) विधि व न्याय विभाग, शासन शुध्दीपत्र क्र.सेनिवि १००५/११८८/प्र.क्र.२०१/का.तीन, दिनांक १५.१०.२००५.

शुध्दीपत्र : उपरोक्त दिनांक १५/१०/२००५ च्या शुध्दीपत्रातील परिच्छेद क्र. ५ नंतर परिच्छेद क्र. ६ खालीलप्रमाणे वाचावे.

- ४) वरील सर्व घटकांचा एकत्रितपणे सुधारित निवृत्तीवेतन ठरविण्यासाठी विचार केला असता, ज्या न्यायिक अधिकाऱ्याची सेवा पूर्ण निवृत्तीवेतन मिळण्याइतक्या कालावधीची झाली आहे, अशा न्यायिक अधिकाऱ्याचे निवृत्तीवेतन त्याने निवृत्तीच्यावेळी धारण केलेल्या पदासाठी देय असणाऱ्या सुधारित वेतनाच्या ५० टक्के पेक्षा कमी असू नये. ज्या न्यायिक अधिकाऱ्यांचा सेवा कालावधी पूर्ण सेवानिवृत्ती वेतन मिळण्यास आवश्यक तितका झाला नसेल, अशा न्यायिक अधिकाऱ्यांना त्यांच्या सेवा कालावधीच्या प्रमाणात निवृत्तीवेतन देय होईल.
 - ५) महागाई भत्त्याचा दर सेवेत असणाऱ्या न्यायिक अधिकाऱ्यांप्रमाणे अनुज्ञेय राहील. तसेच परि. ४ मध्ये खालील मजकूर अंतर्भूत करण्यात येत आहे.

सेवानिवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्यांना/ कुटुंब निवृत्तीवेतन धारकांना या आदेशानुसार द्यावयाचे सर्व सुधारित निवृत्तीवेतनविषयक लाभ देणेबाबत, वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक-सेनिवे-१०९९/ ३०३/सेवा-४,दिनांक १५ नोव्हेंबर १९९९ मधील सूचनानुसार आवश्यक कार्यवाही उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी सत्वर करावी.

६. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २५८/०६/सेवा-४, दिनांक १८.१२.२००६ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

270 मि०२ जाकर (स. म. रत्नाकर) २६-१२-०६ सह सचिव प्रत रवानाः-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने), प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने), महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई, महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर, महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई, महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई, ं निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई, संचालक, लेखा व कोषागार,मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई, अध्यक्ष, औद्योगिक न्यायालय व अध्यक्ष सहकारी न्यायालय, महाराष्ट्र राज्य अध्यक्ष, मोटार अपघात न्यायालय,मुंबई मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई, प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपूर / औरंगाबाद, मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई, सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर, सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, धर्मादाय आयुक्त, मुंबई, वित्त विभाग, सेवा-९, सर्व मंत्रालयीन विभाग, विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने, निवड नस्ती

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयास अनुसरुन सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-यांना <u>वैद्यकीय भत्ता व घरगुती कामासाठीचा सहाय्यभत्ता</u> (नोकरभत्ता) देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-३००५/२३००(३२१)/का. तीन मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : ८ डिसेंबर, २००६.

पहा: १) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा रिट याचिका क्र. १०२२/१९८९ मधील दिनांक २१ मार्च २००२ चा न्यायनिर्णय.

- २) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दि. ८/४/२००४ व दि. १७/१/२००५ चा न्यायनिर्णय.
- ३) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- सेनिवे-१००५/११८८/ प्र.क्र.२०१ का.तीन, दिनांक २८ सप्टेंबर, २००५ व शुध्दिपत्रक दिनांक १५ ऑक्टोबर, २००५.
- ४) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- एचसीटी-२००३/(१३८)/तीन, दिनांक २३ जुलै,२००४.
- ५) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दि. ६.१२.२००५ व दि. ७/२/२००६ चा न्यार्यानर्णय

प्रस्तावना - रिट याचिका क्र. १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिका-यांची संघटना विरुध्द केंद्र शासन व इतर) मध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ८.४.२००४ रोजी सर्व राज्य शासनांना न्यायिक अधिका-यांसाठी कर्नाटक राज्य शासनांने निर्गमित केलेल्या सेवानिवृत्ती योजनेला प्रमाणभूत मानून आदेश निर्गमित करण्याचे निदेश दिलेले होते. त्यानंतर दि.१७/१/२००५ च्या न्यायनिर्णयान्वये सदर बाबतची अंमलबजावणी त्वरीत करण्याबाबतचे निदेश दिलेले होते. त्यास अनुसरुन शासन निर्णय दिनांक २८ सप्टेंबर, २००५ व शुध्दीपत्रक दिनांक १५ ऑक्टोबर, २००५ निर्गमित करण्यात आले आहे. त्यानंतर मा सर्वोच्च न्यायालयाने सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-यांना "घरगुती कामासाठीचा सहायभत्ता व वैद्यकीय भत्ता" (Domestic help allowance and Medical allowance) हे भत्ते दि. १/११/१९९९ पासून देण्याबाबत दि. ६/१२/२००५ व दि. ७/२/२००६ च्या न्यायनिर्णयात निदेश दिलेले आहेत.

शासन निर्णय :विधी व न्याय विभाग शासन निर्णय क्र. एचसीटी-३००५/ २३०० (३२१)/ का. तीन, दिनांक १७/८/२००६ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करुन, मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या उपरोक्त न्यायनिर्णयास अनुसरुन सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-यांना खालीलप्रमाणै भत्ते दिनांक १/११/१९९९ पासून किंवा निवृत्तीनंतरच्या दिनांकापासून यापैकी जो दिनांक नंतर असेल त्या दिनांकापासून देण्याबाबत महाराष्ट्र शासन या द्वारे मंजूरी देत आहे.

- अ) <u>घरगृती कामासाठी सहाय्यभत्ता</u>:- प्रत्येक सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-याला दरमहा रु.१,२५०/- एवढा "घरगृती कामासाठी सहाय्यभत्ता", (Domestic help allowance) त्यांनी त्या विषयीचा दाखला दरवर्षी नोव्हेंबर महिन्यात हयातीच्या दाखल्यासोबत सादर केल्यानंतर देण्यात यावा.
- **ब) वैद्यकीय भत्ता :-** सर्व निवृत्त न्यायिक अधिका-यांना दरमहा रु. १००/- एवढा निश्चित वैद्यकीय भत्ता त्यांच्या दैनंदिन वैद्यकीय गरजा भागविण्यासाठी देण्यात यावा.
- क) घरगुती कामासाठी सहाय्यभत्ता व वैद्यकीय भत्ता हे दोन्ही भत्ते कुटुंबनिवृत्ती वेतन धारकास देय राहणार नाहीत.

ड) सेवानिवृत्त न्यायिक अधिकारी म्हणजे सर्वोच्च न्यायालय व उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती वगळता दुय्यम न्यायालयातील खालील निवृत्त न्यायिक अधिकारी :-

(१) जिल्हा न्यायाधीश या पदनामामध्ये खालील न्यायिक अधिकाऱ्यांचा समावेश आहे

- १) महाप्रबंधक व प्रबंधक उच्च न्यायालय (न्यायिक अधिकारी)
- २) प्रबंधक, सर्वोच्च न्यायालय (न्यायिक अधिकारी)
- 3) (अ) प्रधान सचिव व विधी परामर्शी (ब) प्रधान सचिव व वरिष्ठ विधी सल्लागार व (क) सह सचिव (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ४) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, सह जिल्हा न्यायाधीश व अतिरिक्त जिल्हा न्यायाधीश
- ५) मुख्य न्यायाधीश व अति. मुख्य न्यायाधीश व इतर न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई.
- ६) मुख्य न्यायाधीश व अति. लघुवाद न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय,
- ७) धर्मादाय व सह धर्मादाय आयुक्त (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ८) अध्यक्ष व सदस्य मोटार अपघात दावा न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ९) अध्यक्ष व सदस्य, विक्रिकर न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १०) अध्यक्ष व सदस्य, सहकार न्यायालय (अपीलेट कोर्ट) (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ११) अध्यक्ष व सदस्य, औद्योगिक न्यायालय
- १२) संचालक व सह संचालक न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर
- १३) मुख्य न्यायाधीश व इतर न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय
- १४) सदस्य, ग्राहक मंच (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १५) पिठासीन अधिकारी, कर्ज वसूली न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १६) संचालक, सरकारी अभियोग संचालनालय महाराष्ट्र राज्य ,मुंबई (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १७) अध्यक्ष, वक्फ न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १८) पिठासीन अधिकारी, केंद्रीय औद्योगिक न्यायाधिकरण व कामगार न्यायालय,मुंबई (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १९) प्रबंधक, लोकायुक्त कार्यालय, मुंबई (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- २०) मुख्य विधी अधिकारी, म.रा.विद्युत वितरण कंपनी लि. (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- २१) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य , विधी सेवा प्राधिकरण
- २२) तद्रथं न्यायाधीश सर्व जिल्हा व सत्र न्यायालय,
- २३) प्रबंधक, मानवी हक्क आयोग (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)

(२) दिवाणी न्यायाधीश (व.स्त.) या पदनामामध्ये खालील न्यायिक अधिकाऱ्याचा समावेश आहे

- १) दिवाणी न्यायाधीश (व.स्त.)
- २) उप प्रबंधक उच्च न्यायालय (न्यायिक अधिकारी)
- ३) मुख्य महानगर दंडाधिकारी व महानगर दंडाधिकारी
- ४) लघुवाद न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय
- ५) मुख्य न्यायदंडाधिकारी व अतिरिक्त न्यायदंडाधिकारी
- ६) कामगार न्यायाधीश
- ७) उप प्रबंधक महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकारण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ८) उप धर्मादाय आयुक्त (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ९) पिठासीन अधिकारी, शाळा न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १०) विधी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ

(३) दिवाणी न्यायाधीश (क.स्त.) या पदनामामध्ये खालील न्यायिक अधिकाऱ्यांचा समावेश आहे.

- १) दिवाणी न्यायाधीश (क.स्त.) व न्यायदंडाधिकारी, प्रथम वर्ग
- २) सहकार न्यायाधीश (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ३) सहायक प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकारण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ४) सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त, (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)

इ) सेवानिवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्याकडून घेण्यात येणाऱ्या दाखल्याचा नमुना-

शेट्टी आयोगाने सदर भत्ता घरगुती कामासाठी येणाऱ्या खर्चापोटी निवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्यास देण्याची शिफारस केली आहे. निवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्यास शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे द्यावयाचा दाखला हा संबंधीत अधिदान व लेखा अधिका-यांकडे /कोषागार अधिकाऱ्यांकडे खालील विहीत नमुन्यात दरवर्षी हयातीच्या दाखल्यासोबत नोव्हेंबर महिन्यात सादर करणे आवश्यक राहील.

दाखल्याचा नमुना

વાલભાષા પંતુપા
मां, त्यायक आंधकारी म्हणून दिनांक रोर्ज या पदावर सर्वाानवृत्त झालो आहे. शासन निर्णय क्रमांक एचसीटी-३००५/२३००(३२१)/का. तीन, दिनांक ८ डिसेंबर, २००६ अन्वये असे प्रमाणित करतो की, शेट्टे आयोगाने शिफारस केल्यानुसार घरगुती काम करण्यासाठी येणाऱ्या खर्चापोटी दरमहा रु. १२५०/- एवढे खर्च केले आहेत.
अधिदान व लेखा अधिकारी /कोषागार अधिकारी (ज्या ठिकाणी निवृत्त न्यायिक अधिकारी सेवानिवृत्तीवेतन घेतात) याना मंजूरी करीता सादर

स्वाक्षरी

दिनांक :

(निवृत्त न्यायिक अधिकारी)

प) सदर भत्ते निवृत्त न्यायिक अधिका-यांना त्यांच्या निवृत्ती वेतनाबरोबर देण्यात यावे.

जे न्यायिक अधिकारी सेवानिवृत्तीवेतन घेत आहेत त्यांना <u>वैद्यकीय भत्ता व घरगृती कामासाठीचा</u> सहाय्यभत्ता हे दोन्ही भत्ते प्रदान करण्यासाठी महालेखापाल यांच्या प्राधिकारपत्राची आवश्यकता नाही.

हा शासन निर्णय निर्गमित झाल्यानंतर ज्या न्यायिक अधिका-यांना सेवानिवृत्तीवेतन महालेखापाल प्रदान करतील त्यांना सेवानिवृत्तीवेतना बरोबर सदरचे दोन्ही भत्ते वरील बाबींची पुर्तता केल्यानंतर देण्याविषयी महालेखापाल यांनी प्राधिकारपत्र निर्गमित करावे.

- फ) सदर भत्ते अदा करण्यासाठी होणारा रु.५,३४,६०,०००/- (रु. पाच कोटी, चौतीस लाख, साठ हजार फक्त) मागणी क्रमांक जी-६, २०७१ निवृत्ती वेतन व इतर सेवानिवृत्ती लाभ, ०१- नागरी, १०६ उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीशांच्या बाबतीतील निवृत्ती वेतनिवषयक खर्च (००)(०१) उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांची निवृत्तीवेतन व इतर सेवानिवृत्ती लाभ (भारित) (२०७१ ०२ ४८) ३८- निवृत्तवेतने या लेखाशीर्षाखाली खर्ची घालण्यात येऊन सन २००६-२००७ या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यांत यावा.
- भ) हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५९५/०६/ सेवा-५, दिनांक ६.१२.२००६ अन्वये निर्णमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

2न*ं जिं व राना भार* (स.म.रत्नाकर) ^{८-92-0द} शासनाचे सह सचिव

प्रत रवानाः-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने) प्रवंधक. उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने) महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपुर महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर आंधदान व लेखा आंधकारी, मुंबई निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मंबई संचालक, लेखा व कोष्ंागार, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई अध्यक्ष, औद्योगिक न्यायालय व अध्यक्ष सहकारी न्यायालय, महाराष्ट्र राज्य, अध्यक्ष, मोटार अपघात न्यायालय, मुंबई. मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपुर / औरंगाबाद मुख्य न्यायाधीण, लघुवाद न्यायालय, मंबई सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश संचालक, न्यायिक आधिकारी प्राणक्षण संरथा, नागपूर सर्व जिल्हा कोषागार आधकारी धर्मादाय आयुक्त, मुंबई विधी व न्याय विभाग, नागपूर, विधी व न्याय विभाग, औरंगाबाद वित्त विभाग, व्यय-६ सर्व मंत्रालयीन विभाग विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने /निवड नस्ती.

Allowance and facilities other than Pay to be given to the Judicial officers of Subordinate Judiciary as per the <u>Judgement of the Hon'ble Supreme Court.</u>

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

Law and Judiciary Department, Govt.Resolution No.HCT-2006/4161(19)/D-III, Mantralaya, Mumbai-400 032, dated 16th August 2006.

Read:- 1. Hon'ble Supreme Court's Judgment dated 21st March, 2002.

- 2. Law and Judiciary Department, Gopvernment Resolution No.HCT.3003/(62)/III dated 04th July, 2003.
- 3. Law and Judiciary Department, Government Resolution No.HCT.2003/(138)III, dated 23rd July, 2004.
- 4. Hon'ble Supreme Court's Judgment dated 7th February, 2006.

In writ Petition No.(C)1022/1989 (All India Judges Association Vs. Union of India and Others), the Hon'ble Supreme Court in its judgement dated 21st March, 2002 directed the payment of higher pay scales and dearness allowance as per the Central Government rate to the Judicial Officers to the subordinate judiciary and the Government has issued a Resolution dated 4th July, 2003. In the above judgment, the Hon'ble Supreme Court directed the payment of certain allowances and facilities. In view of the directions of the Hon'ble Supreme Court, the Government Resolution dated 23rd July, 2004 was issued in respect of certain allowances/facilities.

In this connection, the Government of India had filed an I.A. No.110/2002 before the Hon'ble Supreme Court seeking directions inter-alia, regarding the effective date for implementation of the recommendations of the First Judicial Pay Commission (hereinafter referred to as "Shetty Commission") and also for consideration of other recommendations viz. the strength of the judges, sumputuary allowance, domestic help, medical facilities. The proposal to sanction above mentioned allowances and facilities to the Judicial Officers of the Subordinate Judiciary in the State was under consideration.

Government Resolution:- As directed by the Hon'ble Supreme Court vide judgment dated 7th February, 2006 the Government has decided to sanction allowances/facilities such as medical facilities, sumptuary allowances, electricity and water charges be paid from November, 1999.

(a) **Sumptuary Allowance:-** Since sumptuary allowance is intended to extend courtesy, it must be made tax free is recommended by Shetty Commission at the followang rate:-

Ssr.No.	Category of Judicial Officer	Rupees per month
1.	District Judge	Rs.1,000/-
2.	Civil Judge (Senior Division)	Rs. 750/-
3.	Civil Judge (Junior Division)	Rs. 500/-

- (b) **Medical Allowance:-** Rs.100/- in cash per month to all Judicial Officers, to meet the ordinary medical needs in addition to the other benefits.
- (c) Electricity and Water Charges: 50% payment of reimbursement of electricity charges per month be paid up to the limit of Rs.700/- of their actual bills and for water charges per month up to the limit of Rs.300/-.

The payment of reimbursement shall be made to the judicial officers on quarterly basis by the controlling unit officers i.e. District Judge, upon production of the receipts for having paid the bills.

- 2. The expenditure on the above allowances and facilities, is estimated to be the tune of Rs.17, 56, 40, 301/- (Rupees Seventeen Crores, Fifty Six Lakhs, Forty Thousand Three Hundred and Thirty One Only) shall be incurred from the sanctioned grants for the annual financial year 2006-2007.
- 3. The above expenditure would cover only the Judicial Officer falling within the budgetary control of the Law and Judiciary Department. The other Mantralaya Departments are required to make the budgetary provisions for the Judicial Officers coming under their control separately.

4. The order ias issued with the concurrence of the Finance Department vide their U.O.R. No. 506/06 dated 16th August 2006.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

Sm. Ratnakars

(S.M.Ratnakar) 16-8-06

Joint Secretary to Government.

Copy to:-

Registrar-General, High Court, Mumbai (By letter),

Registrar, High Court (Original Side), Mumbai (By letter),

Accountant General-I (Accounts and Entitlement), Maharashtra, Mumbai,

Accountant General-II (Accounts and Entitlement), Maharashtra, Nagpur,

Accountant General-I (Audit), Maharashtra, Mumbai.

Accountant General-II (Audit), Maharashtra, Mumbai,

Pay and Accounts Officer, Mumbai,

Resident Audit Officer, Mumbai,

Principal Judge, City Civil and Sessions Court, Mumbai,

Chief Metropolitan Magistrate, Mumbai,

Principal Judge, Family Court, Mumbai/Pune/Aurangabad/Nagpur,

Chief Judge, Small Causes Court, Mumbai,

All District and Sessions Judges,

Director, Judicial Officers Training Institute, Civil Lines, Nagpur-1,

All District Treasury Officers,

Charity Commissioner, Mumbai,

Finance Department (Expenditure - VI),

All Departments of mantralaya,

All Branches and Desks of Law and Judiciary Department,

Select File (Desk-III).

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयास अनुसरुन सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-यांना <u>वैद्यकीय भत्ता व घरगृती कामासाठीचा सहाय्यभत्ता</u> (नोकरभत्ता) देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-३००५/२३००(३२१)/का. तीन मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : ८ डिसेंबर, २००६.

पहा:

- १) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा रिट याचिका क्र. १०२२/१९८९ मधील दिनांक २१ मार्च २००२ चा न्यायनिर्णय.
- २) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दि. ८/४/२००४ व दि. १७/१/२००५ चा न्यायनिर्णय.
- ३) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- सेनिवे-१००५/११८८/ प्र.क्र.२०१ का.तीन, दिनांक २८ सप्टेंबर, २००५ व शिंदिपत्रक दिनांक १५ ऑक्टोबर, २००५.
- ४) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- एचसीटी-२००३/(१३८)/तीन, दिनांक २३ जुलै,२००४.
- ५) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा दि. ६.१२.२००५ व दि. ७/२/२००६ चा न्यायनिर्णय

प्रस्तावना - रिट याचिका क्र. १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिका-यांची संघटना विरुध्द केंद्र शासन व इतर) मध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ८.४.२००४ रोजी सर्व राज्य शासनांना न्यायिक अधिका-यांसाठी कर्नाटक राज्य शासनांने निर्गमित केलेल्या सेवानिवृत्ती योजनेला प्रमाणभूत मानून आदेश निर्गमित करण्याचे निदेश दिलेले होते. त्यानंतर दि.१७/१/२००५ च्या न्यायनिर्णयान्वये सदर बाबतची अंमलबजावणी त्वरीत करण्याबाबतचे निदेश दिलेले होते. त्यास अनुसरुन शासन निर्णय दिनांक २८ सप्टेंबर, २००५ व शुध्दीपत्रक दिनांक १५ ऑक्टोबर, २००५ निर्गमित करण्यात आले आहे. त्यानंतर मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-यांना "घरगुती कामासाठीचा सहायभत्ता व वैद्यकीय भत्ता" (Domestic help allowance and Medical allowance) हे भत्ते दि. १/११/१९९९ पासून देण्याबाबत दि. ६/१२/२००५ व दि. ७/२/२००६ च्या न्यायनिर्णयात निदेश दिलेले आहेत.

शासन निर्णय :विधी व न्याय विभाग शासन निर्णय क्र. एचसीटी-३००५/ २३०० (३२१)/ का. तीन, दिनांक १७/८/२००६ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करुन, मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या उपरोक्त न्यायनिर्णयास अनुसरुन सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-यांना खालीलप्रमाणै भत्ते दिनांक १/११/१९९९ पासून किंवा निवृत्तीनंतरच्या दिनांकापासून यापैकी जो दिनांक नंतर असेल त्या दिनांकापासून देण्याबाबत महाराष्ट्र शासन या द्वारे मंजूरी देत आहे.

- अ) घरगुती कामासाठी सहाय्यभत्ता :- प्रत्येक सेवानिवृत्त न्यायिक अधिका-याला दरमहा रु.१,२५०/- एवढा "घरगुती कामासाठी सहाय्यभत्ता", (Domestic help allowance) त्यांनी त्या विषयीचा दाखला दरवर्षी नोव्हेंबर महिन्यात हयातीच्या दाखल्यासोबत सादर केल्यानंतर देण्यात यावा.
- **a) वैद्यकीय भत्ता :-** सर्व निवृत्त न्यायिक अधिका-यांना दरमहा रु. १००/- एवढा निश्चित वैद्यकीय भत्ता त्यांच्या दैनंदिन वैद्यकीय गरजा भागविण्यासाठी देण्यात यावा.
- क) घरगुती कामासाठी सहाय्यभत्ता व वैद्यकीय भत्ता हे दोन्ही भत्ते कुटुंबिनवृत्ती वेतन धारकास देय राहणार नाहीत.

ड) सेवानिवृत्त न्यायिक अधिकारी म्हणजे सर्वोच्च न्यायालय व उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती वगळता दुय्यम न्यायालयातील खालील निवृत्त न्यायिक अधिकारी :-

(१) जिल्हा न्यायाधीश या पदनामामध्ये खालील न्यायिक अधिकाऱ्यांचा समावेश आहे

- १) महाप्रबंधक व प्रबंधक उच्च न्यायालय (न्यायिक अधिकारी)
- २) प्रबंधक, सर्वोच्च न्यायालय (न्यायिक अधिकारी)
- ३) (अ) प्रधान संचिव व विधी परामशीं (ब) प्रधान संचिव व विरष्ठ विधी सल्लागार व (क) सह संचिव (प्रांतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ४) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, सह जिल्हा न्यायाधीश व अतिरिक्त जिल्हा न्यायाधीश
- ५) मुख्य न्यायाधीश व अति. मुख्य न्यायाधीश व इतर न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई.
- ६) मुख्य न्यायाधीश व अति. लघुवाद न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय,
- ७) धर्मादाय व सह धर्मादाय आयुक्त (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ८) अध्यक्ष व सदस्य मोटार अपघात दावा न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ९) अध्यक्ष व सदस्य, विक्रिकर न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १०) अध्यक्ष व सदस्य, सहकार न्यायालय (अपीलेट कोर्ट) (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- ११) अध्यक्ष व सदस्य, औद्योगिक न्यायालय
- १२) संचालक व सह संचालक न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर
- १३) मुख्य न्यायाधीश व इतर न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय
- १४) सदस्य, ग्राहक मंच (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १५) पिठासीन अधिकारी, कर्ज वसूली न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १६) संचालक, सरकारी अभियोग संचालनालय महाराष्ट्र राज्य ,मुंबई (प्रांतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १७) अध्यक्ष, वक्फ न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १८) पिठासीन अधिकारी, केंद्रीय औद्योगिक न्यायाधिकरण व कामगार न्यायालय,मुंबई (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- १९) प्रबंधक, लोकायुक्त कार्यालय, मुंबई (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- २०) मुख्य विधी अधिकारी, म.रा.विद्युत वितरण कंपनी लि. (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
- २१) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य , विधी सेवा प्राधिकरण
- २२) तद्र्थं न्यायाधीश सर्व जिल्हा व सत्र न्यायालय,
- २३) प्रबंधक, मानवी हक्क आयोग (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)

(२)	दिवाणी न्यायाधीश (व.स्त.) या पदनामामध्ये खालील न्यायिक अधिकाऱ्याचा समावेश आहे
	१) दिवाणी न्यायाधीश (व.स्त.)
	२) उप प्रबंधक उच्च न्यायालय (न्यायिक अधिकारी)
	३) मुख्य महानगर दंडाधिकारी व महानगर दंडाधिकारी
	४) लघुवाद न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय
	५) मुख्य न्यायदंडाधिकारी व अतिरिक्त न्यायदंडाधिकारी
	६) कामगार न्यायाधीश
	७) उप प्रबंधक महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकारण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
	८) उप धर्मादाय आयुक्त (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
	९) पिठासीन अधिकारी, शाळा न्यायाधिकरण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
	१०) विधी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ
(\$)	दिवाणी न्यायाधीश (क.स्त.) या पदनामामध्ये खालील न्यायिक अधिकाऱ्यांचा समावेश आहे. १) दिवाणी न्यायाधीश (क.स्त.) व न्यायदंडाधिकारी, प्रथम वर्ग
	२) सहकार न्यायाधीश (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
	३) सहायक प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकारण (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
	४) सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त, (प्रतिनियुक्तीवरील न्यायिक अधिकारी)
इ)	सेवानिवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्याकडून घेण्यात येणाऱ्या दाखल्याचा नमुना-
दाखला	शेट्टी आयोगाने सदर भत्ता घरगुती कामासाठी येणाऱ्या खर्चापोटी निवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्यास शिफारस केली आहे. निवृत्त न्यायिक अधिकाऱ्यास शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे द्यावयाचा हा संबंधीत अधिदान व लेखा अधिका-यांकडे /कोषागार अधिकाऱ्यांकडे खालील विहीत नमुन्यात हयातीच्या दाखल्यासोबत नोव्हेंबर महिन्यात सादर करणे आवश्यक राहील.
	दाखल्याचा नमुना
एचसीटी	मी, दायिक अधिकारी म्हणून दिनांक रोजी या पदावर सेवानिवृत्त झालो आहे. शासन निर्णय क्रमांक -३००५/२३००(३२१)/का. तीन, दिनांक ८ डिसेंबर, २००६ अन्वये असे प्रमाणित करतो की, शेट्टी ने शिफारस केल्यानुसार घरगुती काम करण्यासाठी येणाऱ्या खर्चापोटी दरमहा रु. १२५०/- एवढे खर्च हेत.
.ಬೀ⊩⊐	त लोग अधिकारी

स्वाक्षरी

(निवृत्त न्यायिक अधिकारी)

(ज्या ठिकाणी निवृत्त न्यायिक अधिकारी सेवानिवृत्तीवेतन घेतात) यांना मंजूरी करीता सादर

दिनांक:

प) सदर भत्ते निवृत्त न्यायिक अधिका-यांना त्यांच्या निवृत्ती वेतनाबरोबर देण्यात यावे.

जे न्यायिक अधिकारी सेवानिवृत्तीवेतन घेत आहेत त्यांना <u>वैद्यकीय भत्ता व घरगृती कामासाठीचा</u> सहाय्यभत्ता हे दोन्ही भत्ते प्रदान करण्यासाठी महालेखापाल यांच्या प्राधिकारपत्राची आवश्यकता नाही.

हा शासन निर्णय निर्गमित झाल्यानंतर ज्या न्यायिक अधिका-यांना सेवानिवृत्तीवेतन महालेखापाल प्रदान करतील त्यांना सेवानिवृत्तीवेतना बरोबर सदरचे दोन्ही भत्ते वरील बाबींची पुर्तता केल्यानंतर देण्याविषयी महालेखापाल यांनी प्राधिकारपत्र निर्गमित करावे.

- फ) सदर भत्ते अदा करण्यासाठी होणारा रु.५,३४,६०,०००/- (रु. पाच कोटी, चौतीस लाख, साठ हजार फक्त) मागणी क्रमांक जी-६, २०७१ निवृत्ती वेतन व इतर सेवानिवृत्ती लाभ, ०१- नागरी, १०६ उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीशांच्या बाबतीतील निवृत्ती वेतनिवषयक खर्च (००)(०१) उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांची निवृत्तीवेतन व इतर सेवानिवृत्ती लाभ (भारित) (२०७१ ०२ ४८) ३८- निवृत्तवेतने या लेखाशीर्षाखाली खर्ची घालण्यात येऊन सन २००६-२००७ या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यांत यावा.
- भ) हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५९५/०६/ सेवा-५, दिनांक ६.१२.२००६ अन्वये निर्गमित करण्यांत येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

2न ० न ० राज १ जि. म. राज्याकर) ²⁻⁹²-० द शासनाचे सह सचिव

प्रत रवानाः-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने) महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई संचालक, लेखा व कोष्गार, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई अध्यक्ष, औद्योगिक न्यायालय व अध्यक्ष सहकारी न्यायालय, महाराष्ट्र राज्य, अध्यक्ष, मोटार अपघात न्यायालय, मुंबई. मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपूर / औरंगाबाद मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी धर्मादाय आयुक्त, मुंबई विधी व न्याय विभाग, नागपूर, विधी व न्याय विभाग, औरंगाबाद वित्त विभाग, व्यय-६ सर्व मंत्रालयीन विभाग विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने /निवड नस्ती.

शेट्टी आयोगाच्या शिकारीशीनुसार दुच्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना देण्यात आलेल्या सुधारित वेतनश्रेणीची थकबाकी देण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन विधि व न्याय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-३००३/(६५)/का.तीन मंत्रात्नय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : २९ जानेवारी, २००४.

पार्वः विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-३००३/(६२)/का.तीन, दिनांक ०४.०७.२००३.

प्रस्तावनाः रिट याचिका क्र. (सी) १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिका-यांची संघटना विकास केंद्र शासन व इतर) यामध्ये मा. सर्वोच्य न्यायालयाने दिनांक २१.३.२००२ च्या न्यायनिर्णवान्वये दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना उच्य वेतनश्रेणी व केंद्र शासनाच्या दराप्रमाणे अक्षागाई भत्ता दिनांक ०१.०७.१९९६ पासून देण्याचे निदेश दिले आहेत. मा. सर्वोच्य न्यायालयाने पुढे असेही निदेश दिलेले आहेत की, सुधारित वेतनश्रेणीतील दिनांक ०१.०७.१९९६ ते दिनांकः ३०.६.२००२ या कालावधीतील वेतनाची थकबाकी रोखीने द्यावी किंवा राज्यांनी दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांच्या भविष्य निर्वाह निधी खात्यामध्ये जमा करावी. तसेच जमा कराव्याची रक्कम ०१.०७.१९९६ ते ३०.०६.२००२ या वर्षात विभागृन देण्यांत यावी, जेणे करुन देण रकमेवरील आयकराचा प्रभाव कमी होईल. दिनांक ०१.०७.१९९६ ते दिनांक ३०.०६.२००२ या कालावधीतील थकबाकी अदा करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्याबाबत दिनांक २२.१०.२००३ रोजी शासनाने दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांचा दिनांक ०१.०७.१९९६ ते दिनांक ३०.०६.२००२ या कालावधीतील उच्च वेतनश्रेणी व केंद्र शासनाच्या दराप्रमाणे महागाई भत्ता यांची थकबाकी देणे व सदर थकबाकी न्यायिक अधिका-यांच्या भविष्य निर्वाह निधी खात्यात जमा करण्यास मान्यता दिली आहे.

शासन निर्णय: मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक २१.०३.२००२ च्या न्यायनिर्णनुसार महाराष्ट्र शासन, या शासन निर्णयाद्वारे दुय्यन न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना दिनांक ०१.०७.१९९६ ते दिनांक ३०.०६.२००२ या कालावधीतील शेट्टी आयोगाने शिफारस केलेली सुधारित वेलनश्रेणीची थकबाकी अदा करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

- २. सबर थकबाको दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांच्या भविष्य निर्वाह निधी खात्यामध्ये दिनांक १ फेब्रुवारी, २००४ रोजी जमा करण्यात यावी व सदर रक्कम त्यापुढे तीन वर्षाच्या कालावधीत काढता येणार नाही.
- ३. भविष्य निर्वाह निधी खात्यामध्ये जमा केलेली रक्कम काढण्याबाबतची अट न्यायिक अधिका-यायर अवलंबून असणा-यांचा विवाह, उच्च शिक्षण यासाठी तसेच संबंधीत न्यायिक अधिका-यांच्या स्वतःच्या व त्यांच्यावर अवलंबून असणा-यांच्या गंभीर आजारासाठी शिथिल करता येर्जुल.

- ४. सदर थककाकीच्या समितून करावयाची आयकर कपात ही, वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण -१०९९ / प्र. क्र. १५३/ कोषा-४ दिनांक २७ ऑक्टोबर, १९९९ नुसार करण्यात येईन, जी मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या उपरोक्त उल्लेख करण्यात आलेल्या दिनांक २१.०३.२००२ च्या न्यायनिर्णयाशी सुसंगत आहे.
- ५. दिनांक २१.०७.१९९६ रोजी व त्यानंतर सेवानिवृत्त होणाऱ्या न्यायिक अधिकाऱ्यांच्या सदर थकबाकीची रक्कम रोख स्वरूपाल देण्यात यावी.
- ६. यासाठी होणारा रु.१९.६६ कोटी हा खर्च २००३-२००४ या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- ७. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १०७४/०३/व्यय-६,दिनांक १५.१०.२००३ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(शिखा सिंग) कार्यासन अधिकारी

प्रत रवानाः-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (प्रश्राने) प्रबंधक, उच्च ऱ्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने) महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुइंबिता), महाराष्ट्र, नागपूर महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-योन, (लेखापरीक्षा), वहाराष्ट्र, नागपूर अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई प्रमुख न्यायाधीरा, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई प्रमुख्य न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायात्रय, मुंबई / पुणे / नागपूर / औरंगाबाद मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, गुंबई सर्व जिल्हा व सत्र ऱ्यायाधीश संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपुर सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी धर्मादाय आयुवत, मुंबई वित्त विभाग, व्यय-६ सर्व मंत्रालयीन विभाग विधि व न्याय विभागातील सर्व शासा व कार्यासने /निवड नस्ती.

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयास अनुसरुन दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना वेतना व्यतिरिक्त भत्ते / सुविधा देण्याबाबतः.

महाराष्ट्र शासन

विधि व न्याय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एचसीटी-२००३/(१३८)/का. तीन मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : २३ जुलै, २००४.

पता:

- १) मा. सर्वोच्य न्यायालयाचा दिनांक २१ मार्च २००२ चा न्यायनिर्णयः
- २) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- एचसीटी-३००३/(६२)/तीन, दिनांक ४ जुलै,२००३.
- ३) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्रमांक- एचसीटी-३००३/(६५)/तीन, दिनांक २१ जानेवारी.२००४.

प्रस्ताबना - रिट याचिका क्र. (सी) १०२२/१९८९ (अखिल भारतीय न्यायिक अधिका-यांची संघटना विरुद्ध केंद्र शासन व इतर) यामध्ये मा. सर्वोच्य न्यायालयाने दिनांक २१.०३.२००२ रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णयामध्ये, दिनांक ०१.०७.१९९६ पासून दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना उच्य वेतनश्रेणी व केंद्र शासनाच्या दराप्रमाणे महागाई भत्ता देण्याचे निदेश दिले आहेत. मा. सर्वोच्य न्यायालयाने नोव्हेंबर, १९९९ पासून दुय्यम न्यायालयाच्या न्यायिक अधिका-यांना वेतनाव्यतिरिक्त इतर विवक्षित भत्ते प्रदान करण्याचे आणि विवक्षित सुविधांची तरतृद करण्याचेही निदेश दिलेले आहेत. या संबंधात प्रथम राष्ट्रीय न्यायिक वेतन आयोग (यापुढे ज्याचा शेट्टी आयोग असा निर्देश करण्यात आला आहे) यांच्या शिफारशी अंमलात आणण्यासाठी दिनांकासंबंधीत आणि न्यायाधीशांची संख्या, अतिष्य भत्ता, घरगडी, वैधकीय सुविधा यांसारख्या इतर शिफारशींचा फेरविधार करण्यासाठीचे निदेश मिळविण्यासाठी केंद्र शासनाने आय.ए.क्रमांक ११०/२००२ चा अर्ज मा.सर्वोच्य न्यायालयासमोर सादर केला. सदर प्रकरण मा.सर्वोच्य न्यायालयाच्या विचाराधिन आहे व त्यावरील निर्णय प्रलंबित आहे.

मासन निर्णय : उपरोक्त परिस्थिती तसेच मा. सर्वोच्च न्यायालयापुढे केंद्र शासनाने दाखल केलेल्या I. A. क्र. ११०/२००२ मधील न्यायनिर्णयाच्या अधिन राह्न महाराष्ट्र शासन याद्वारे दुव्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांना अविष्यलकी प्रभावाने (with prospective effect) विनांक १ एप्रिल, २००४ पासून विवक्तित भत्ते प्रदान करण्यास आणि विवक्तित सुविधा देण्याबावत मंजूरी देत आहे. त्या पुढील प्रमाणे :-

?) रजा प्रवास सवलत व स्वग्राम प्रवास सवलत - दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना ४ वर्षांच्या गटवर्षात एकदा भारतातील कोणत्याही ठिकाणी जाण्यासाठी रजा प्रवास सवलत अनुक्षेय असेल. पहिल्या रजा प्रवास सवलतीस हक्कदार होण्याकरिता दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिका-यांनी ५ वर्षांदुन कमी नसेल इतकी सतत सेवा पूर्ण केली असली बहिजे. निवृत्तीपूर्वीच्या एका वर्षात रजा प्रवास सवलत घेण्यास मान्यता देण्यात येणार नहीं. दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना, २ वर्षांच्या गट वर्षात एकदा स्वग्राम प्रवास सवलत अनुक्षेय

असेल. राज्य शासनाच्या नियमानुसार ही प्रवास सवलत अनुशेय असेल. उक्त सुविधेसाठीच्या ४ वर्षांचे पहिले गटवर्ष एप्रिल २००४ पासून सुरु होईल.

- २) <u>रजा रोखीकरण आणि रजा वेतन -</u> दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना दोन वर्षाच्या गटवर्षात एक महिन्यापेका अधिक नसेल इतक्या रजेचे रोखीकरण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. एवं न्यायिक अधिकाऱ्यांनी, अर्जित रजा घेतली पाहिजे असा आग्रह न घरता या सुविधेचा लाभ घेता येईल.
- ३) स्थानांतरण भत्ता दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना केंद्रशासनाकडील संबंधित नियमानुसार स्थलांतरण भत्ता अनुज्ञेय राहील.
- ४) न्यायाधीशांचा पोषाख दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना शेट्टी आयोगाच्या अहवालातील परिच्छेद १९.४८ ते १९.५४ मध्ये असलेल्या शिफारशी लक्षात घेकन पोषाखमता म्हणून ५ वर्षातून एकदा रुपये ५०००/- ची ठोक रक्कम देण्यात येईल. गटवर्षाची सुरुवात १ एप्रिल, २००४ पासून होईल.
- ५) <u>भार्ड भाफ निवासस्थान -</u> (अ) सर्व न्यायिक अधिकाऱ्यांना भाडे माफ शासकीय निवासस्थान पुरविण्यात येईल.

(ब) न्यायिक अधिकाऱ्यास शासकीय निवासस्थान पुरिबण्यात आले नसल्यास तो राज्य शासनाच्या नियमानुसार घरभाडे भत्ता मिळण्यास हक्कदार असेल

- () अतिरिक्त कार्यभाराकरिता विशेषवेतन न्यायिक अधिकाऱ्याकडे जर कामकाजाच्या सलग १० दिशसांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी दुसऱ्या न्यायालयाचा कार्यभार सोपविण्यात आला असेल आणि त्याने उल्लेखनिय रितीने त्या न्यायालयाचे न्यायिक कामकाज पार पाडले असेल तर, तो, धारण केलेल्या अतिरिक्त पदाच्या समयश्रेणीच्या किमान टण्याच्या १०% इतका कार्यभारभत्ता मिळण्यास हकदार असेल.
- ७) दुरध्वनी स्विधा शेट्टी आयोगाच्या शिफारशीनुसार प्रत्येक न्यायिक अधिकाऱ्यास, त्याच्या निवासस्थानासाठी एक दूरध्वनी पुरविण्यांत येईल. दिवाणी न्यायाधीश (वरिष्ठ स्तर) व दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर) यांच्या निवासस्थानी एस. टी. डी. सुविधा मिळण्यासाठी हकदार असणार नाही.

新. 数.	प्रवर्गाचे नांव	दोन महिन्यांसाठी अनुत्रेय असलेले बिनामुख्य कॉल्स	
		कार्यालय	निवासस्थान
?	प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश/सत्र न्यायाधीश/मुख्य महानगर दंडाधिकारी (कार्यालय व निवासस्थान अशा दोन्ही ठिकाणी एस.टी.डी. सुविधेसह)	9000 -	2000
3	अतिरिक्त जिल्हा न्यायाधीरा/अपर सत्र न्यायाधीरा (कार्यालय व निवासस्थान अशा दोन्ही ठिकाणी एस.टी.डी. सुविधेसह)	5000	₹000
3	दिवाणी न्यायाधीश (बरिष्ठ स्तर) आणि मुख्य न्याय दंडाधिकारी (मुख्य न्याय दंडाधिकारी यांना कार्यालय व निवासस्थान अशा दोन्ही विकाणी एस.टी.डी. सुविधेसह)	२०००	१०००
` X	दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर) दंडाधिकारी	१५००	1940

दूरध्यनी बसविण्यासाठीचा खर्च आणि उपरोक्त कमाल मर्यादेपर्यंतचे दोन महिन्यांचे दूरध्यनी देयक चुकते करण्यासाठीचा खर्च कार्यालय करेल. याशिवाय आणखी कॉल्स असल्यास त्यासाठीचा खर्च संबंधित न्यायिक अधिकाऱ्यास सोसावा लागेल.

- 4) <u>वाहन सुविधा</u> (१) प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश/मुख्य न्यायदंडाधिकारी/मुख्य महानगर दंडाधिकारी, प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी न्यायालय,जिल्हा न्यायाधीशांच्या संवर्गातील मुख्य न्यायाधीश, लाखुत्राद न्यायालये,, पहिला अपर जिल्हा न्यायाधीश आणि पहिला अपर/प्रमुख नगर दिवाणी न्यायालयाचा न्यायाधीश यांना स्वतंत्र वाहन पुरविण्यात येईल.
- (२) जास्तीत जास्त ४ न्यायिक अधिकाऱ्यांना मिळून एक पूल कार देण्यात येईलः
- (३) महानगरातील पूल कारसाठी १५० लिटर आणि महानगरे वगळता इतर शहरातील पूल कारसाठी १२५ लिटर इतक्या पेट्रोलची दर महिन्याला तरतूद करण्यात येईल.
- (४) जेका न्यायालयाच्या कामासाठी पूल कार वापरात नसेल तेका न्यायिक अधिकाऱ्यांना त्यांच्या वैयक्तिक कारणांसाठी रु.३.५० प्रति कि.मी. या दराने तिचा वापर करण्यास परवानगी असेल. प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश किंवा या संबंधात अधिकार प्रदान केलेल्या संबंधित अधिकाऱ्यांने (म्हणजेच मुख्य प्रशासन अधिकारी) या सुविधेची योग्य रितीने व्यवस्था पाहिली पाहिले आणि त्यावर देखरेख ठेवली पाहिले.
- (५) ज्या न्यायिक अधिका-याकडे स्वतःच्या मालकीचे वाहन/कार असेल त्याला, खाली नमूद केलेल्या शहराच्या किंवा ठिकाणाच्या प्रकारानुसार पुढील प्रमाणे पेट्रोल/डिझेल किंवा त्याच्या किंमती एवढी रक्कम देण्यात येईल.
 - (i) "अ" व "अ-१" शहर ७५ लिटर पेट्रोल किंवा डिझेल.
 - (ii) जिल्हा केंद्र ५० लिटर पेटोल किंवा डिझेल.
- (६) स्वतःच्या मालकीचे वाहन असलेल्या न्यायिक अधिकाऱ्याला पूल वाहन सुविधा किंवा उपरोक्त प्रमाणे पेट्रोल/डिझेलच्या सोयी उपभोगण्याबाबतचा विकल्प देण्यात येईल.
- ९) <u>वृत्तपत्र धाता व मासिक भत्ता-</u> दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकारी दर महिन्याला ५०/-रुपयापर्यंतचे एक मासिक आणि त्याशिवाय एक राष्ट्रीय आणि एक प्रादेशिक वृत्तपत्र मिळण्यास हकदार असेलः मूळ देय सादर केल्यावर या रकमेची प्रतिपूर्ती करण्यात येईलः
- २. सदर भत्ते व सुविधा यासाठी होणारा वार्षिक रुपये ७,२८,६२,८५१/- (रुपये सात कोटी अञ्चवीस लाख बासष्ट हजार आठशे एक्कावन फक्त) एवढा खर्च २००४-२००५ या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यांत यावा.
- ३. सदर खर्च हा विधि व न्याय विभागाच्या अर्थसंकल्पीय नियंत्रणाखालील न्यायिक अधिकाऱ्यासाठी होणारा खर्च आहे. इतर मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्या नियंत्रणाखालील न्यायिक अधिकाऱ्यांसाठी होणाऱ्या खर्चाची तरतद स्वतंत्रपणे करावयाची आहे.

४. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.६१०/०४/व्यय-६, ४५९/सेवा-३, ९५९/सेवा-५, २७७/०४/सेवा-८, दिनांक २२ जुलै, २००४ अन्वये निर्गमित करण्यांत येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

्रं पश्चित्र (नं. म. शिंदे) अवर सचिव.

प्रस रखानाः-

महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई (पत्राने) महालेखापाल-एक, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर महालेखापाल-एक, (लेखापरीक्ता), महाराष्ट्र, मुंबई महालेखापाल-दोन, (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, मुंबई / पुणे / नागपूर / औरंगाबाद मुख्य न्यायाधीश, लघुवाद न्यायालय, मुंबई सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश संचालक, न्यायिक अधिकारी प्रशिक्षण संस्था, नागपूर सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी धर्माक्षय आयुक्त, मुंबई वित्त विभाग, व्यय-६ सर्व भंत्रालयीन विभाग विधि व न्याय विभागातील सर्व शाखा व कार्यासने /निवड नस्ती.